

Lista przedsięwzięć priorytetowych
Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Gdańsku
na rok 2023

Lista przedsięwzięć priorytetowych stanowi uszczegółowienie głównych kierunków działań wynikających z ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 1973 ze zm.) oraz Strategii działania WFOŚiGW w Gdańsku na lata 2021-2024 z perspektywą do 2027 roku.

Projekty inwestycyjne i działania realizowane z udziałem środków zagranicznych, w tym Unii Europejskiej będą dofinansowane w pierwszej kolejności. Finansowane będą również zadania wpisujące się w realizację wspólnych Programów Priorytetowych z udziałem środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

W szczególności ze środków WFOŚiGW w Gdańsku wspierane są innowacje z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej, w tym poprawy efektywności energetycznej i wykorzystania energii z odnawialnych źródeł energii, rozwoju nowych technik i technologii służących między innymi racjonalnej gospodarce zasobami naturalnymi, zapobiegania powstawaniu lub ograniczenia emisji do środowiska.

DZIAŁANIE I: FINANSOWANIE OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ

PRIORYTET I - Adaptacja do zmian klimatu, ochrona wód i gospodarka wodna

W ramach tego priorytetu Fundusz będzie wspierał w szczególności następujące przedsięwzięcia:

- wspierające działania służące przeciwdziałaniu i zapobieganiu presji środowiskowej oraz likwidacji jej skutków, wynikającej z koncentracji ludności i działalności gospodarczej na obszarach przybrzeżnych południowego Bałtyku, prowadzących do jego eutrofizacji i zagrożenia utraty różnorodności biologicznej,
- ograniczające doptyw zanieczyszczeń do wód przybrzeżnych Morza Bałtyckiego oraz do wód powierzchniowych w zlewniach rzek na terenie województwa pomorskiego,
- dotyczące budowy, rozbudowy i modernizacji oczyszczalni ścieków oraz systemów kanalizacyjnych, w tym przede wszystkim realizację inwestycji wynikających z obowiązującej aktualizacji Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych i Master Planu dla wdrażania dyrektywy Rady 91/271/EWG dotyczącej oczyszczania ścieków komunalnych,
- dotyczące budowy, rozbudowy i modernizacji oczyszczalni ścieków oraz systemów kanalizacji sanitarnej służące ograniczeniu presji na obszary cenne przyrodniczo, w tym parki narodowe i krajobrazowe oraz obszary Natura 2000,
- kompleksowo rozwiązujące problem gospodarki wodno-ściekowej na terenach poza granicami aglomeracji ujętych w Krajowym Programie Oczyszczania Ścieków Komunalnych,
- dotyczące budowy, rozbudowy i modernizacji obiektów podczyszczalni ścieków i odcieków funkcjonujących przy zakładach zajmujących się kompleksowymi rozwiązaniami gospodarki odpadami,
- kompleksowo rozwiązujące problem gospodarki wodno-ściekowej w sektorze przemysłu spożywczego wskazanego w dyrektywie Rady 91/271/EWG dotyczącej oczyszczania ścieków komunalnych,
- związane z budową, rozbudową i modernizacją infrastruktury zagospodarowania osadów ściekowych,
- polegające na ograniczeniu procesu degradacji jezior poprzez likwidację presji, szczególnie komunalnej i rolniczej,

- dotyczące budowy i modernizacji stacji uzdatniania wody na całym obszarze województwa Pomorskiego, a także sieci wodociągowych na obszarach wiejskich pod warunkiem zapewnienia

właściwej gospodarki ściekowej na terenie objętym projektem oraz działania służące ograniczeniu strat wody,

- służące adaptacji do zmian klimatu, w tym ochronie zasobów wodnych poprzez zwiększenie retencji oraz zagospodarowanie zgromadzonej wody niezależnie od jej pochodzenia,
- dotyczące działań mających na celu wykorzystanie potencjału przyrody w łagodzeniu zmian klimatu,
- wchodzące w skład kompleksowych rozwiązań mających na celu uporządkowanie gospodarki wodami opadowymi na obszarach zurbanizowanych polegające na zwiększeniu stopnia ich retencjonowania i zagospodarowania w miejscu ich gromadzenia,
- dotyczące rozwoju i utrzymania monitoringu w ochronie powietrza i gospodarce wodnej, w tym kontroli i monitoringu zbiorników bezodpływowych na nieczystości,
- działania mające na celu przeciwdziałanie klęskom żywiołowym, zapobieganie zagrożeniom środowiska, w tym poważnym awariom i likwidację ich skutków, jak również mające na celu monitorowanie zjawisk, które mogą doprowadzić do klęsk żywiołowych,
- dotyczące przeprowadzania i wdrażania audytów mających na celu poprawę funkcjonowania instalacji gospodarki wodno-ściekowej oraz zwiększenie ich efektywności energetycznej,
- przedsięwzięcia związane z wdrożeniem programu działań polegających na zmniejszeniu i zapobieganiu zanieczyszczeniom wód azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych, o którym mowa w art. 104 Prawa Wodnego.

PRIORYTET II – Transformacja energetyczna i ochrona powietrza

W ramach tego priorytetu Fundusz będzie wspierał w szczególności następujące przedsięwzięcia:

- prowadzące do zmniejszenia zużycia energii elektrycznej i ciepła oraz ograniczenia bądź uniknięcia emisji gazów oraz pyłów, w tym realizacja zadań wynikających z programów ochrony powietrza, uchwał antysmogowych oraz planów gospodarki niskoemisyjnej,
- mające na celu ograniczenie zużycia energii w budownictwie, w tym przede wszystkim poprzez głęboką termomodernizację, modernizację infrastruktury energetycznej oraz wdrażanie systemowych rozwiązań służących oszczędzaniu energii elektrycznej i ciepłej,
- wdrażanie monitoringu i zarządzania zużyciem energii,
- wspierające produkcję czystej energii, dotyczące budowy, rozbudowy i modernizacji instalacji niskoemisyjnych i odnawialnych źródeł energii,
- poprawę efektywności energetycznej wytwarzania energii poprzez budowę lub modernizację źródeł wysokosprawnej kogeneracji,
- prowadzące do zwiększania udziału energii pochodzącej z mikroźródeł rozproszonych, w szczególności z nastawieniem na zużycie w miejscu wytwarzania,
- mające na celu rozwój i kompleksową modernizację systemów zaopatrzenia w ciepło (dotyczące zarówno wytwarzania jak i dystrybucji ciepła), w szczególności wspierające osiągnięcie statusu systemu efektywnego energetycznie,
- polegające na budowie biogazowni niezależnie od zastosowanej technologii, wykorzystywanego substratu i mocy instalacji,
- mające na celu rozwój zrównoważonych form transportu, w tym przede wszystkim promocja oraz wsparcie inwestycji związanych z elektromobilnością,
- dotyczące wdrażania „czystych technologii” w sektorze produkcyjnym i usługowym oraz sektorze publicznym i pożytku publicznego, w szczególności wykorzystujących odnawialne lub alternatywne źródła energii, podnoszących efektywność energetyczną oraz prowadzących do zmniejszenia emisji zanieczyszczeń,
- promocja współpracy producentów, odbiorców, operatorów magazynów i dystrybutorów energii elektrycznej i ciepłej, w szczególności w ramach klastrów i spółdzielni energetycznych, w szczególności wdrażania efektywnych modeli kooperacji i nowoczesnych rozwiązań technologicznych,
- mające na celu wzrost lokalnego bezpieczeństwa dostaw energii,

- wdrażanie i promocja rozwiązań wpływających na wzrost potencjału energetycznego kraju i regionu, poprzez tworzenie warunków do rozwoju oraz wdrażanie technologii magazynowania energii, produkcji biometanu oraz morskiej energetyki wiatrowej.

PRIORYTET III - Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym gospodarowanie odpadami

W ramach tego priorytetu Fundusz będzie wspierał w szczególności następujące przedsięwzięcia:

- w zakresie infrastruktury dotyczącej odpadów komunalnych, które ujęte są w planie inwestycyjnym stanowiącym załącznik do wojewódzkiego planu gospodarki odpadami¹, w tym dostosowania obiektów/installacji do wymogów w obszarze gospodarki odpadami i zwiększenia efektywności ich funkcjonowania,
- prowadzące do zapobiegania powstawaniu odpadów oraz mające na celu przygotowanie produktów do ponownego użycia, w tym rozwój sieci napraw zepsutego i wymiany niepotrzebnego sprzętu domowego, w szczególności w ramach punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych (PSZOK),
- dotyczące zmian technologicznych, które prowadzą do zapobiegania powstawaniu odpadów oraz zapewniające ich wykorzystanie w procesach produkcji,
- mające na celu zwiększenie udziału odzysku lub recyklingu poszczególnych rodzajów odpadów, w tym odzysk energii z odpadów,
- dotyczące wdrażania i rozbudowy efektywnych systemów selektywnego zbierania odpadów, w szczególności punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych (PSZOK) oraz dostosowanie systemów selektywnego zbierania odpadów w gminach do wymagań prawnych oraz technologicznych i organizacyjnych RIPOK,
- prowadzące do rozwoju selektywnego zbierania odpadów niebezpiecznych w strumieniu odpadów komunalnych, zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, odpadów wielkogabarytowych oraz z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych,
- dotyczące wdrażania efektywnych rozwiązań i technologii mających na celu przetwarzanie odpadów ulegających biodegradacji, w tym rozwój systemów selektywnego zbierania tych odpadów,
- dotyczące usuwania i unieszkodliwiania odpadów niebezpiecznych, w szczególności realizacja zadań wpisujących się w programy usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest,
- dotyczące rekultywacji składowisk odpadów oraz likwidacji „dzikich wysypisk”, w szczególności na obszarach leśnych i cennych przyrodniczo.

PRIORYTET IV - Ochrona różnorodności biologicznej, informacja i edukacja ekologiczna

W ramach tego priorytetu Fundusz będzie wspierał w szczególności następujące przedsięwzięcia:

w zakresie ochrony różnorodności biologicznej:

- działania mające na celu zachowanie różnorodności biologicznej na poziomie ekosystemów i gatunków, właściwego stanu ochrony siedlisk i gatunków chronionych oraz zmniejszenie antropopresji na obszarach cennych przyrodniczo,
- ochrona siedlisk przyrodniczych i krajobrazów typowych dla województwa pomorskiego,
- ochrona i tworzenie korytarzy ekologicznych,
- sporządzanie i aktualizacja planów ochrony, planów zadań ochronnych oraz monitoringu przyrodniczego,
- tworzenie infrastruktury w celu ukierunkowania ruchu turystycznego i ograniczenia antropopresji na terenach objętych ochroną,
- rewitalizacja starych drzew i alei, nasadzenia nowych alei z rodzimych gatunków drzew miododajnych i owocodajnych,
- wsparcie działalności ośrodków leczenia i rehabilitacji zwierząt gatunków chronionych oraz bytujących na terenach poddanych zwiększonej antropopresji,

¹ Warunek ujęcia inwestycji w planie inwestycyjnym WPGO nie dotyczy instalacji do recyklingu odpadów (art. 35 ust 9 ustawy o odpadach).

- eliminacja gatunków obcych inwazyjnych i zmniejszanie ich negatywnego wpływu na ekosystemy,
- wsparcie działań mających na celu adaptację do zmian klimatu, m.in. naturalnej retencji wód opadowych i spowolnienia ich spływu oraz zwiększenie absorpcji CO₂,
- wsparcie monitoringu środowiska i przyrodniczego, ze szczególnym uwzględnieniem przyrody specyficznej dla obszaru województwa pomorskiego, takiego jak ekosystem morski.

w zakresie informacji i edukacji ekologicznej:

- wsparcie regionalnych działań w zakresie dostępu do informacji o stanie środowiska, promocja wiedzy, postaw i zachowań prośrodowiskowych, zasad zrównoważonego rozwoju oraz kształtowanie kompetencji ekologicznych społeczeństwa,
- wsparcie działalności edukacyjnej prowadzonej przez ośrodki edukacji ekologicznej,
- rozwijanie kompetencji (tj. wiedzy, umiejętności), eksploatatorów obiektów, w szczególności obiektów mikrobiogazowni rolniczych i oczyszczalni ścieków,
- kampanie edukacyjne i informacyjne oraz konferencje i szkolenia z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej, dedykowane dla odbiorców z różnych grup wiekowych,
- edukacja w zakresie podniesienia świadomości społecznej w zakresie łagodzenia zmian klimatu i adaptacji do ich skutków,
- wspieranie działań edukacyjnych w zakresie energetyki odnawialnej, racjonalizacji zużycia energii oraz innych dotyczących transformacji energetycznej.

DZIAŁANIE II: TWORZENIE WARUNKÓW DO WDRAŻANIA FINANSOWANIA OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ

W ramach działania przewidywany jest udział Funduszu w szczególności w następujących przedsięwzięciach:

- wsparcie i rozwój projektu Doradztwa Energetycznego w ramach zadania pn.: *„Ogólnopolski system wsparcia doradczego dla sektora publicznego, mieszkaniowego oraz przedsiębiorców w zakresie efektywności energetycznej oraz OZE”*,
- prowadzenie działań edukacyjnych oraz informacyjno – promocyjnych celem kształtowania właściwych postaw prośrodowiskowych oraz prezentacja możliwości finansowania przedsięwzięć z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej,
- doradztwo środowiskowe dla samorządów lokalnych, organizacji branżowych, ośrodków naukowych, przedsiębiorców oraz odbiorców indywidualnych,
- wdrażanie projektów, które stwarzają warunki do wymiany informacji, dzielenia się wiedzą lub prowadzą do realizacji celów środowiskowych,
- poprawa efektywności funkcjonowania Funduszu, w tym cyfryzacja procesów wewnętrznych oraz doskonalenie współpracy i obsługi beneficjentów.